

RP 118/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till upphävande av lagstiftningen om aktiebolaget Jobbkanalen Ab

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om Jobbkanalen Ab upphävs och att lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om ordnande av arbetskraftsservice ändras.

Syftet med propositionen är att upphäva lagstiftningen om aktiebolaget Jobbkanalen Ab. Jobbkanalen AB är ett helt statsägt bolag med specialuppgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som grundades 2022. Bolaget har till uppgift att främja partiellt arbetsföra personers sysselsättning och stödja partiellt arbetsföra vid övergång till den öppna arbetsmarknaden.

Jobbkanalen Ab:s verksamhet läggs ned som en del av sparåtgärderna inom statsfinanserna. Jobbkanalen Ab:s sysselsättningsverksamhet har inte inletts i enlighet med de mål som ställts för bolaget.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	3
2.1 Jobbkanalen Ab	3
2.2 Finansieringen av Jobbkanalen Ab och inledande av bolagets verksamhet	3
2.3 Bedömning av Jobbkanalen Ab:s fortsatta verksamhet	4
3 Målsättning	4
4 Förslagen och deras konsekvenser	5
4.1 De viktigaste förslagen	5
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	5
4.3 Konsekvenser för hushållen	5
4.4 Konsekvenser för företagen	5
4.5 Konsekvenser för de offentliga finanserna	6
4.6 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna	6
4.7 Konsekvenser för myndigheterna	7
5 Remissvar	8
6 Bestämmelser på lägre nivå än lag	8
7 Ikraftträdande	8
8 Verkställighet och uppföljning	8
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	9
LAGFÖRSLAG	11
Lag om upphävande av lagen om Jobbkanalen Ab	11
Lag om upphävande av 2 a kap. 15 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	11
Lag om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice	11
BILAGA	14
PARALLELLTEXT	14
Lag om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice	14

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Vid förhandlingarna våren 2024 om planen för de offentliga finanserna 2025–2028 har regeringen som en del av åtgärderna för en sanering av de offentliga finanserna beslutat föreslå för riksdagen att den finansiering som reserverats för Jobbkanalen Ab slopas och att lagstiftningen om bolaget upphävs. Jobbkanalen Ab:s sysselsättningsverksamhet har inte inletts i enlighet med de mål som ställts för bolaget. Det föreslås att bolagets verksamhet läggs ned helt och hållet.

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. En remissbehandling av utkastet till proposition ordnades i tjänsten utlåtande.fi från den 14 maj 2024 till den 25 juni 2024.

Utlåtande begärdes av bl.a. flera kommuner, arbets- och näringsbyråer, närings-, trafik- och miljöcentraler, centralorganisationer på arbetsmarknaden, de högsta laglighetsövervakarna, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och finansministeriet.

Beredningsunderlaget till regeringspropositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM034:00/2024>.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Jobbkanalen Ab

Jobbkanalen Ab är ett helt statsägt bolag med specialuppgifter och hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Bolagets verksamhet regleras av lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022), som trädde i kraft i juli 2022.

Bolaget har till uppgift att främja partiellt arbetsföra personers sysselsättning och stödja partiellt arbetsföra vid övergång till den öppna arbetsmarknaden. Bolaget sysselsätter endast arbetsökande som arbets- och näringsbyrån har hänvisat till bolaget för anställning där. Jobbkanalen Ab är ett bolag som tillhandahåller sådana tjänster av allmänt ekonomiskt intresse (SGEI) som avses i Europeiska unionens regler om statligt stöd.

2.2 Finansieringen av Jobbkanalen Ab och inledande av bolagets verksamhet

Jobbkanalen Ab har ett grundkapital, och skötseln av dess uppgifter finansieras med ett understöd som anvisas årligen i statsbudgeten samt med de intäkter som fås vid försäljning av bolagets tjänster. I statsbudgeten för 2022–2024 har det anvisats sammanlagt 25 miljoner euro i statsunderstöd till Jobbkanalen. I planen för de offentliga finanserna 2025–2028 har bolaget anvisats ett årligt statsunderstöd på fem miljoner euro. Dessutom har bolaget anvisats ett grundkapital på sammanlagt 17 miljoner euro i statsbudgeten för 2022 och 2023. Bolagets verksamhet har tills vidare finansierats med hjälp av grundkapitalet. Det statsunderstöd som reserverats i statsbudgeten har ännu inte beviljats bolaget.

Jobbkanalen Ab:s sysselsättningsverksamhet har inte inletts i enlighet med de mål som ställts för bolaget. Jobbkanalen har i statsbudgeten beviljats grundkapital till ett belopp av sammanlagt 12 miljoner euro från Finlands program för hållbar tillväxt (RRF), varav 10 miljoner euro har anvisats bolaget. I genomförandebeslutet av Europeiska unionens råd ställdes tre mål för

investeringen. Det första målet gäller ikraftträdandet av lagen om en ny statsägd, företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden. Målet uppnåddes i tid. Lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) trädde i kraft den 1 juli 2022. De övriga två målen är sysselsättningsmål som ålagts bolaget. Bolagets mål att sysselsätta 170 partiellt arbetsföra personer före utgången av 2023 uppnåddes inte. Före utgången av 2023 hade bolaget sysselsatt sammanlagt 17 personer. Bolagets RRF-mål har hittills ändrats två gånger. De ursprungliga sysselsättningsmålen var 400 personer år 2023 och 700 personer år 2025. Senare ändrades målen, först till 250 personer år 2023 och 570 personer år 2025, sedan till de nuvarande målen på 170 och 650 personer.

Bolagets omsättning under räkenskapsperioden 1.1.2023–31.12.2023 var 34 056 euro. Rörelseförlusten före finansiella intäkter och kostnader var 1 164 340 euro och räkenskapsperiodens resultat visade en förlust på totalt 1 025 621 euro. Den första partiellt arbetsföra arbetstagare som hänvisats för anställning hos Jobbkanalen Ab inledde sitt arbete i januari 2023. Under året uppstod ett anställningsförhållande till 22 partiellt arbetsföra arbetstagare som hänvisats till bolaget, och i slutet av året hade bolaget 17 partiellt arbetsföra arbetstagare i olika uppdrag. Bolagets verksamhetsmodell är uthyrning av arbetskraft till kundföretag. Bolaget är verksamt endast i Nyland.

2.3 Bedömning av Jobbkanalen Ab:s fortsatta verksamhet

Det bedöms att det är osannolikt att Jobbkanalen Ab:s tredje sysselsättningsmål 650 sysselsatta personer före utgången av 2025, uppnås med tanke på den sysselsättningstakten. Dessutom verkar det svårt att nå det ägarstrategiska mål som arbets- och näringsministeriet ställt upp för bolaget. Enligt målet ska Jobbkanalen Ab före utgången av 2025 ha sysselsatt 1 000 personer.

Kostnaderna för bolagets verksamhet uppgick sammanlagt till cirka 1 364 000 euro under åren 2022–2023. Enligt bolagets uppskattning uppgår kostnaderna 2024 till cirka 2 700 000 euro, varav inkomsterna av affärsverksamheten uppskattas till 14 procent. Kostnaderna för verksamheten beräknas stiga till cirka 15 miljoner euro 2027, varvid bolaget skulle sysselsätta uppskattningsvis 1 000 partiellt arbetsföra. Bolaget bedömer att andelen inkomster av affärsverksamheten stiger till 26 procent år 2027.

Enligt statsrådets ägarpolitiska principbeslut (23.5.2024) eftersträvar staten med förvaltningen av sitt bolagsinnehav ett så gott samhälleligt och ekonomiskt helhetsresultat som möjligt. Bolagsinnehavet utvecklas och bedöms med tanke på det samhällsekonomiska helhetsintresset och bolagens verksamhet och värdeutveckling. När det gäller bolag med specialuppgifter ligger tyngdpunkten i innehavet i första hand på skötseln av specialuppgiften och de samhälleliga effektmålen på strategisk nivå samt på ett kostnadseffektivt genomförande av dessa. Den specialuppgift för Jobbkanalen Ab som anges i lagen är att främja partiellt arbetsföra personers sysselsättning och stödja partiellt arbetsföra vid övergång till den öppna arbetsmarknaden.

Bolaget uppnådde inte det andra RRF-sysselsättningsmålet och det verkar också osannolikt att det tredje RRF-målet uppnås. Dessutom verkar det svårt att nå det ägarstrategiska mål som arbets- och näringsministeriet ställt upp för bolaget. Kostnaderna för bolagets verksamhet uppgick sammanlagt till cirka 1 364 miljoner euro 2022–2023. När detta bedöms tillsammans med antalet sysselsatta blir bolagets kostnadseffektivitet i detta skede svag.

3 Målsättning

Syftet med propositionen är att minska statens utgifter.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Jobbkanalen Ab:s sysselsättningsverksamhet har inte inletts i enlighet med de mål som ställts för bolaget. Den finansiering som reserverats för Jobbkanalen Ab slopas och den lagstiftning som gäller bolaget upphävs.

I lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i lagen om ordnande av arbetskraftsservice görs de ändringar som följer av upphävandet av lagen om Jobbkanalen Ab.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

I statsbudgeten minskar utgifterna under moment 32.30.41 (Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet) under arbets- och näringsministeriets huvudtitel permanent med 5 000 000 euro per år från och med 2025. Av det treåriga reservationsanslag som beviljats i budgetarna för 2022 och 2023 har återtagits 10 000 000 euro. Av det treåriga reservationsanslag som beviljats i budgeten för 2024 har återtagits 3 000 000 euro. Av det reservationsanslag som i statsbudgeten för 2023 beviljats under moment 32.30.87 (Kapitalinvestering i Jobbkanalen Ab) under arbets- och näringsministeriets huvudtitel har dessutom återtagits 7 000 000 euro. Riksdagen har godkänt dessa ändringar när den godkände den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2024 (RP 54/2024 rd – RSv 21/2024 rd). De anslag som står till Jobbkanalen Ab:s förfogande efter ovan nämnda ändringar avförs ur statsbudgeten när bolagets likvidationsförfarande har slutförts och slutredovisningen har lämnats.

4.3 Konsekvenser för hushållen

Bolaget hade före utgången av 2023 sysselsatt 22 personer, av vilka 17 fortfarande var sysselsatta i bolaget vid utgången av året. Konsekvenserna för hushållen av att bolaget läggs ned kan bedömas bli små med beaktande av den omfattningen av bolagets verksamhet.

4.4 Konsekvenser för företagen

Enligt lagen om Jobbkanalen Ab ska Jobbkanalen Ab bedriva sin verksamhet så att verksamheten inte snedvrider konkurrensen. De tjänster som bolaget producerar ska prissättas enligt marknadsvillkor.

Arbets- och näringsministeriet utsåg för Jobbkanalen Ab en delegation med uppgift att bedöma bolagets prissättning och marknadsandel. Delegationen har till uppgift att styra och ge bolaget rekommendationer om konkurrensen och om hur prissättningen enligt marknadsvillkor ska genomföras i bolagets affärsverksamhet. Delegationen följer upp Jobbkanalen Ab:s prissättning och marknadsandelar för att förhindra eventuella konkurrensnackdelar. Enligt delegationens bedömning har bolaget i den inledande fasen av verksamheten inte orsakat störningar på marknaden, och delegationen har inte heller annars haft något att anmärka på bolagets verksamhet ur konkurrenssynvinkel.

Jobbkanalen Ab är ett bolag som tillhandahåller sådana tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som avses i Europeiska unionens regler om statligt stöd. På bolaget tillämpas även konkurrenslagen (948/2011) och lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). För att en tjänst ska kunna betraktas som en SGEI-tjänst förutsätts alltid att det råder marknadsbrist. Upplösningen av bolaget påverkar alltså inte företagen ur konkurrenssynvinkel.

eftersom bolaget avhjälpes en marknadsbrist. Bolagets verksamhet har hittills varit så småskalig att dess kompenserande inverkan på marknadsbristen kan bedömas vara ganska liten.

4.5 Konsekvenser för de offentliga finanserna

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Jobbkanalen Ab och till lagar som har samband med den (RP 198/2021 rd) konstateras det att ur den offentliga ekonomins synvinkel orsakar Jobbkanalen Ab:s verksamhet till nettobelopp ett visst underskott eller är kostnadsneutralt. På kort sikt är nettokostnaderna högre, eftersom en del av besparingarna uppkommer först på mycket lång sikt via folkpensionssystemet. Sett till omständigheterna i Finland och till erfarenheterna av den svenska Samhallsmodellen bedömdes det årliga anslagsbehovet till cirka 25 000 euro per sysselsatt.

När Jobbkanalen Ab grundades bedömdes det att bolaget i början skulle uppvisa ett underskott och att största delen av besparingarna skulle inflyta först på lång sikt. Jobbkanalen Ab har funnits bara en så kort tid att bedömningen av bolagets lönsamhet i detta skede av bolagets verksamhetsperiod inte ger en tillförlitlig bild av om bolagets verksamhet ger resultat.

Tjänster inom aktiv arbetskraftspolitik finansieras med offentliga medel. Pengarna bör då styras till de tjänster som ger den största nyttan med de tillgängliga resurserna. Bolagets kostnadseffektivitet kan bedömas i förhållande till andra åtgärder eller tjänster som är avsedda för sysselsättning av personer i en svår ställning på arbetsmarknaden. Sådana åtgärder är bland annat lönesubvention. Enligt riksdagens revisionsutskotts rapport (2/2022) (https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/julkaisut/Documents/TRVJ_2_2022_tyovoi_mapolitiikan_palvelut.pdf) var deltagarkostnaderna för lönesubvention till kommuner 14 700 euro och 8 100 euro till den privata sektorn. Kostnaderna för bolagets verksamhet uppgick sammanlagt till cirka 1 364 000 euro under åren 2022–2023. När detta ställs i relation till antalet sysselsatta blir bolagets kostnadseffektivitet svag.

Syftet med att lägga ned bolaget är att minska statens utgifter. Med tanke på de offentliga finanserna leder nedläggningen av bolaget statentill en minskning av statens utgifter när de statsunderstöd som reserverats för bolaget i statsbudgeten återförs till staten.

4.6 Konsekvenser för de grundläggande och mänskliga rättigheterna

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Jobbkanalen Ab och till lagar som har samband med den konstateras det att det nya bolaget med specialuppgifter främjar jämlikheten. Bolaget har en central betydelse med tanke på tillgodoseendet av målgruppens mänskliga och grundläggande rättigheter (22 § i grundlagen).

Enligt artikel 27 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (27/2016) förbinder sig konventionsstaterna att vidta ändamålsenliga åtgärder, inklusive lagstiftning, för att bland annat främja möjligheter till anställning och befordran för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden och hjälp med att finna, erhålla, bibehålla och återgå till en anställning.

Med tanke på tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna har bolagets sysselsättande verksamhet hittills varit så ringa att nedläggningen inte kan anses ha några betydande konsekvenser när det gäller de grundläggande rättigheterna.

För att sysselsätta partiellt arbetsföra används för närvarande den reviderade lönesubventionen och övriga arbets- och näringstjänster. Lönesubvention är ett stöd som är avsett för att främja

sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som Arbetskraftsmyndigheten utifrån ett Arbetskraftspolitiskt övervägande kan bevilja arbetsgivare för lönekostnader. Syftet med lönesubventionerat arbete är att förbättra arbetslösa arbetssökandes yrkeskompetens och främja deras sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden. Med lönesubvention kompenseras arbetsgivaren för antingen brister i yrkeskompetensen eller minskad produktivitet till följd av skada eller sjukdom.

Arbetskraftsmyndigheten kan därtill bevilja arbetsgivare stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, om en person som ska anställas eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan också beviljas som ersättning för den hjälp en annan arbetstagare ger.

Dessutom stöder andra aktörer som samarbetar med arbets- och näringstjänsterna, t.ex. organisationer, sysselsättningen av de arbetssökande som har det svårast.

4.7 Konsekvenser för myndigheterna

Bedömningen vid arbets- och näringsbyråerna och via kommunförsöken för främjande av sysselsättningen av kunder lämpliga för Jobbkanalen Ab och hänvisningen av kunderna via Österbottens arbets- och näringsbyrå till Jobbkanalen Ab sker som en del av styrningen av kunder och bedömningen av servicebehovet enligt lagstiftningen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. När bedömnings- och styrningsuppgiften upphör minskar arbets- och näringsmyndigheternas administrativa uppgifter.

För kunder som lämpar sig för Jobbkanalen har det fattats förvaltningsbeslut om lämpligheten. Besluten hävs efter att lagen har upphävts. Hävandet av besluten medför extra arbete av engångsnatur. Arbetsmängden är dock inte betydande till följd av antalet fall.

Arbets- och näringsministeriet förordnade Österbottens Arbetskrafts- och näringsbyrå en uppgift enligt 4 § i lagen om Jobbkanalen Ab att från och med den 1 juli 2022 hänvisa arbetstagare till de för tillfället lediga arbetsplatserna vid Jobbkanalen Ab. För närvarande sköts uppgiften av tre personer. Arbets- och näringsministeriet har anvisat ett årligt anslag för skötseln av uppgiften. Vid ingången av 2025 överförs arbets- och näringstjänsterna från staten till kommunerna. Därför skulle den särskilda uppgiften för Österbottens arbets- och näringsbyrå i vilket fall som helst ha upphört vid utgången av 2024, även utan att lagen upphävdes.

Lagändringen har mycket ringa konsekvenser för det kundinformationssystem som förvaltas av närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt för utbildningsmaterialet för arbets- och näringsmyndigheterna. I kundinformationssystemet har kundens lämplighet efter Jobbkanalens bedömning registrerats. Utvecklings- och förvaltningscentret avför registreringen ur systemet. Också i utbildningsmaterialet stryks material som hänför sig till kundhandledning via Jobbkanalen.

5 Remissvar

En remissbehandling om utkastet till proposition ordnades i tjänsten utlåtande.fi. Sammanlagt lämnades 38 utlåtanden. En del av remissinstanserna stödde propositionen medan andra motsatte sig den. Propositionen understöddes inte av bl.a. arbetstagarnas centralorganisationer och Jobbkanalen Ab. Bland Arbetskraftsmyndigheterna fanns det både remissinstanser som understödde och remissinstanser som motsatte sig propositionen. Flera större städer och

företrädare för arbetsgivarna understödde propositionen, även om inte alla remissinstanser som hör till dessa grupper understödde förslaget.

I de utlåtanden som motsatte sig propositionen framfördes bland annat att Jobbkanalen i verkligheten inte gavs tillräckligt med tid för att få till stånd resultat. Verksamheten jämfördes till exempel med det svenska bolaget Samhall. I utlåtandena föreslogs det att man i stället för Jobbkanalen Ab bör skapa ett annat system för sysselsättning av partiellt arbetsföra och det ansågs att servicen för personer som har en svag ställning på arbetsmarknaden bör utvecklas. I flera utlåtanden framfördes det dock att Jobbkanalen Ab:s verksamhetsmodell, med en centralisering till en enda arbets- och näringsbyrå, i praktiken inte var den bästa lösningen. I utlåtandena fästes också uppmärksamhet vid den tredje sektorns möjligheter att sysselsätta partiellt arbetsföra med lönesubvention och vid nedskärningar i organisationer samt vid trygghandet av finansieringen av nya sysselsättningsområden.

Finansministeriet, som understödde propositionen, konstaterade att då antalet sysselsatta vid Jobbkanalen Ab har varit litet, bedöms slopandet av sysselsättningsmöjligheten inte heller ha några direkta konsekvenser för kommunernas ekonomi. Kommunerna har möjlighet att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra med hjälp av offentlig arbetskraftsservice och inom ramen för sitt allmänna verksamhetsområde.

Utifrån utlåtandena har det inte gjorts några ändringar i regeringspropositionen som avviker från det utkast som var på remiss.

6 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Efter den föreslagna nedläggningen av Jobbkanalen Ab upphävs i 2 § 2 mom. i statsrådets förordning om arbets- och näringsministeriet (1024/2007) den punkt som gäller Jobbkanalen Ab. I momentet föreskrivs om ärenden som gäller sådana statsbolag som hör till ministeriets ansvarsområde. Till följd av att Jobbkanalen läggs ned görs det dessutom behövliga ändringar i arbets- och näringsministeriets förordning om arbets- och näringsministeriets arbetsordning (826/2020).

Enligt förslaget upphävs arbets- och näringsministeriets anvisning om bedömning av kunders lämplighet och hänvisning till Jobbkanalen Ab (VN/17999/2022).

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2025.

8 Verkställighet och uppföljning

Enligt aktiebolagslagen (624/2006) upplöses ett bolag med iakttagande av vad som i 20 kap. i den lagen föreskrivs om likvidationsförfarande. Eftersom det är fråga om ett statsägt bolag med specialuppgifter, ska enligt 4 § 1 mom. 4 punkten i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) statsrådets allmänna sammanträde behandla och avgöra ärenden som gäller statens medverkan i ett beslut genom vilket ett bolag försätts i likvidation.

Efter att riksdagen i juni 2024 godkände den andra tilläggsbudgeten för 2024 (RSk 21/2024) bemyndigade statsrådet vid sitt allmänna sammanträde arbets- och näringsministeriet att fatta beslut om att bolaget ska försättas i likvidation i enlighet med aktiebolagslagen. Arbets- och näringsministeriet försatte Jobbkanalen Ab i likvidation den 28 juni 2024. Bolaget upplöses vid en extra bolagsstämma när lagen om Jobbkanalen Ab har upphävts.

Riksdagen godkände att det statsunderstöd som anvisats bolaget i den andra tilläggsbudgeten för 2024 slopas i budgetarna för 2022–2024. Genom tilläggsbudgeten har också RRF-finansieringen som anvisats Jobbkanalen överförs till något annat användningsändamål. I statsbudgeten under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, under moment 32.30.41 (Statsunderstöd för Jobbkanalen Ab:s verksamhet) minskar utgifterna permanent med 5 000 000 euro per år från och med 2025. Av det treåriga reservationsanslag som beviljats i budgetarna för både 2022 och 2023 har återtagits 10 000 000 euro. Av det reservationsanslag som beviljats i budgeten för 2024 har återtagits 3 000 000 euro. Av det reservationsanslag som i statsbudgeten för 2023 beviljats under moment 32.30.87 (Kapitalinvestering i Jobbkanalen Ab) under arbets- och näringsministeriets huvudtitel har dessutom återtagits 7 000 000 euro. De anslag som står till Jobbkanalen Ab:s förfogande efter ovannämnda ändringar avförs ur statsbudgeten när likvidationsförfarande pågår eller senast när bolagets likvidationsförfarande har slutförts och slutredovisningen har lämnats.

RRF-finansieringen för Jobbkanalen Ab (12 miljoner euro) ersätts med ett annat investeringsobjekt. Finansieringen överförs till en annan åtgärd inom samma investering (Utveckling av arbetsförmågan, produktiviteten och välbefinnandet i arbetet, P3C111). Statsrådet antog den 16 maj 2024 Finlands uppdaterade plan för återhämtning och resiliens. Finansministeriet lämnade förslaget till Europeiska unionen och Europeiska unionens råd godkände uppdateringsförslaget den 10 juli 2024.

För kunder som lämpar sig för anställning hos Jobbkanalen Ab har det fattats förvaltningsbeslut om lämpligheten. Dessa beslut hävs. Det förs omställningsförhandlingar med personer som är anställda hos Jobbkanalen Ab.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Jobbkanalen Ab och till lagar som har samband med den (RP 198/2021 rd) behandlades grundlagsenligheten i den lagstiftning som gäller bolaget. Propositionen ansågs vara av betydelse med avseende på 18 § om näringsfrihet och rätt till arbete, 22 § om respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna, 6 § om jämlikhet, 21 § om rättsskydd, 124 § om överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter samt 10 § om skydd för privatlivet i grundlagen. Dessutom ansågs propositionen vara av betydelse med avseende på arbete och sysselsättning för personer med funktionsnedsättning som avses i artikel 27 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Fördr 26/2016). När det gäller propositionen om nedläggning av Jobbkanalen Ab är, liksom när det gäller RP 198/2021, särskilt grundlagens 6 och 18 § av betydelse.

Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis kan statsfinansiella sparmål vara en godtagbar grund för att i viss mån göra ingrepp också i nivån på de grundlagsfästa rättigheterna (se GrUB 25/1994 rd och t.ex. GrUU 25/2012 rd och GrUU 44/2014 rd). Inte heller då får bestämmelserna sammantaget äventyra den grundlagstryggade grundläggande fri- och rättigheten (GrUU 14/2015 rd, s. 3).¹

Genom propositionen eftersträvas besparingar i statsfinanserna. Jobbkanalen Ab sysselsatte 22 personer under verksamhetens första ett och ett halvt år. Jobbkanalen Ab har inte i betydande grad lyckats främja rätten till arbete och näringsfrihet enligt 18 § i grundlagen och inte heller

¹ GrUU 16/2023 rd — RP 73/2023 rd:

https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Lausunto/Documents/GrUU_16+2023.pdf.

den jämlikhet som tryggas i 6 § i grundlagen. Därför äventyrar upphävandet av lagstiftningen om Jobbkanalen Ab inte tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheter som tryggas i grundlagen.

Regeringen anser att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om upphävande av lagen om Jobbkanalen Ab

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022).

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om upphävande av 2 a kap. 15 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
Genom denna lag upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 2 a kap. 15 § sådan den lyder i lag 243/2022.

2 §
Denna lag träder i kraft den 20 . _____
På en arbetssökandes förfarande som ägt rum före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 2 a kap. 15 § som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 48 § 1 mom. 7 punkten och 147 § 1 mom. 5 punkten samt

ändras 38 § 1 mom. och 112 § 1 mom. 2 punkten
av dem 112 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 435/2024, som följer:

38 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen ska innehålla en jobsökningsskyldighet och andra åtgärder som gäller jobsökning eller utvecklande av företagsverksamhet och som syftar till att den arbetssökande snabbt ska få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom ska sysselsättningsplanen vid behov innehålla offentlig arbetskraftsservice enligt den arbetssökandes servicebehov och annan service som förbättrar den arbetssökandes kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga samt åtgärder för klarläggande av om arbets- eller funktionsförmågan eller hälsotillståndet påverkar jobsökningen, utvecklandet av företagsverksamhet eller förutsättningarna att få arbete.

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om yrkesutbildning föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (897/2009),

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 23 september 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Arbetsminister Arto Satonen

3.

Lag

om ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023) 48 § 1 mom. 7 punkten och
147 § 1 mom. 5 punkten samt
ändras 38 § 1 mom. och 112 § 1 mom. 2 punkten
av dem 112 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 435/2024, som följer:

Gällande lydelse

38 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen ska innehålla en jobbsökningsskyldighet och andra åtgärder som gäller jobbsökning eller utvecklande av företagsverksamhet och som syftar till att den arbetssökande snabbt ska få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom ska sysselsättningsplanen vid behov innehålla offentlig arbetskraftsservice enligt den arbetssökandes servicebehov och annan service som förbättrar den arbetssökandes kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga samt åtgärder för klarläggande av om arbets- eller funktionsförmågan eller hälsotillståndet påverkar jobbsökningen, utvecklandet av företagsverksamhet eller förutsättningarna att få arbete. *Vid behov ska ett beslut av Arbetskraftsmyndigheten om uppfyllande av de i 4 § i lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) avsedda förutsättningarna för sysselsättning hos bolaget tas in i sysselsättningsplanen.*

48 §

Situationer där jobbsökningsskyldighet inte föreläggs

Föreslagen lydelse

38 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen ska innehålla en jobbsökningsskyldighet och andra åtgärder som gäller jobbsökning eller utvecklande av företagsverksamhet och som syftar till att den arbetssökande snabbt ska få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom ska sysselsättningsplanen vid behov innehålla offentlig arbetskraftsservice enligt den arbetssökandes servicebehov och annan service som förbättrar den arbetssökandes kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga samt åtgärder för klarläggande av om arbets- eller funktionsförmågan eller hälsotillståndet påverkar jobbsökningen, utvecklandet av företagsverksamhet eller förutsättningarna att få arbete.

48 §

Situationer där jobbsökningsskyldighet inte föreläggs

Gällande lydelse

Jobbsökningsskyldighet föreläggs inte om

7) den arbetssökande har fått anställning i det bolag som avses i lagen om Jobbkanalen Ab med stöd av 4 § 1 mom. i den lagen.

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om yrkesutbildning och lagen om Jobbkanalen Ab föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (897/2009),

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning av beslut får inte begäras eller besvär över beslut anföras till den del

5) ett avgörande meddelats om att de villkor för sysselsättning som anges i 4 § i lagen om Jobbkanalen Ab inte uppfylls.

Föreslagen lydelse

Jobbsökningsskyldighet föreläggs inte om

(upphävs 7 punkten)

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och lagen om yrkesutbildning föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för utvecklings- och förvaltningscentret samt för skötsel av sådana uppgifter avseende tjänster för internationell rekrytering och av sådan rådgivning avseende arbetskraftsservice och utkomstskydd för arbetslösa som föreskrivs för utvecklings- och förvaltningscentret i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (897/2009),

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning av beslut får inte begäras eller besvär över beslut anföras till den del

(upphävs 5 punkten)

Denna lag träder i kraft den 20 .

